

Tässä kevään NMI-Bulletinin numerossa tarkastelemme oppimisprosesseja ja -ympäristöjä erilaisista näkökulmista ja keskitymme erityisesti nuoriin. Puheenvuoroissa tarkastellaan erityispedagogiikan tämänhetkisiä haasteita, tutkimusosuudessa opettajien kokemusta omasta dysleksiasta ja muissa osuuksissa nuoruuden heikkoon motivaatioon liittyvää ongelmakenttää.

Puheenvuorossaan Mikko Aro tarkastelee oppimisvaikeuksien tutkimuksen historiaa ja nykytilannetta. Hän pohtii erityisesti, miksi jotkut lapset eivät hyödy annetusta avusta, ja miksi jotkut taantuvat lupaavan alun jälkeen Hän nostaa esille eri kulttuurien ja kielten sekä minäkäsityksen ja motivaation merkityksen erityispedagogiikan uusina mahdollisuuksina. Markku Jahnukainen pohtii puolestaan erityisopetuksen lisääntymisen syitä, ja nostaa esille neljä lähestymistapaa: tilastoteknisen, kuntoutuksellishoidollisen, kriittisen ja hallinnollisen. Näistä tärkeimmältä selittävältä tekijältä vaikuttaa viimeksi mainittu.

Tutkimusosiossa Eila Burns esittelee Suomessa ja Englannissa toteutettua tutkimusta, jossa tutkimuksen kohteena olivat dyslektiset opettajat. Dysleksia toi töihin haasteita, joihin vastattiin hyödyntämällä omia yksilöllisiä vahvuuksia. Opettajat käyttivät opetus- ja ohjaustilanteissa monenlaisia selviytymisstrategioita ja he olivat sitoutuneita opettajan työhönsä. Dyslektisten opettajien kokemuksia sekä tietoa ja taitoja voitaisiin paremminkin hyödyntää työyhteisöissä.

Lehden muut osat käsittelevät nuorten kohtaamia haasteita ja niistä selviytymistä. Sami Määtän lehtiössä hahmotetaan nuorten motivaatiota ajattelu- ja toimintastrategioina. Motivaatio nähdään tässä lähestymistavassa itseään vahvistavana ajatusten ja toiminnan kehänä, joka liittyy muun muassa nuorten masennusoireisiin ja koulussa viihtymiseen.

Jari-Erik Nurmen katsaus kokoaa yhteen tietoa nuorten syrjäytymisestä. Näyttää siltä, että koulunkäynnin keskeytyminen ennustaa heikkoa työmarkkina-asemaa ja alhaista tulotasoa aikuisuudessa. Keskeyttämisen takana on monimutkainen prosessi. Siihen liittyviä taustatekijöitä ovat esimerkiksi vanhempien alhainen koulutustaso tai yksinhuoltajuus sekä nuorten oppimisvaikeudet. Lisäksi taustalta löytyy kielteisen ajattelun ja heikon motivaation sekä koulumenestyksen muodostama itseään toteuttava kielteinen noidankehä. Mahdollisina syrjäytymisen ehkäisemisen keinoina Nurmi nostaa esille nuoren itsetunnon tukemisen, myönteisen ajattelun vahvistamisen, koulutus suunnitelmien tekemisen ja uratavoitteista päättämisen

Viimeisessä kirjoituksessa Sami Määttä, Leena Kiiveri ja Leila Kairaluoma esittelevät Niilo Mäki Instituutin Motivoimaa-hanketta. Hankkeen perusajatus on, että oppimisvaikeuksien lisäksi pitää ymmärtää nuorten motivaatio, erityisesti itseohjautuvuus ja negatiivisten ajatusten ja toiminnan kehä toisen asteen opiskelujen ongelmien selittäjänä. Hankkeessa sekä tutkitaan ammattiopistolaisten motivaatiota että kehitetään tehostetun tuen käytäntöjä riskiopiskelijoiden tukemiseksi. Kirjoituksessa esitellään hankkeessa kehitettyjä käytäntöjä ja alustavia tutkimustuloksia.

Toivotamme NMI-Bulletinin lukijoille hyvää kevättä ja hyviä lukuhetkiä!

Toimituskunta